

TAMAM QARAYEVA (Nur Tağlabiyanlı)

EVƏ YAXIN YERDƏDİ ŞƏHİDLƏR XİYABANI

Götür-qoy eyləməyim, yer bilməyim olubmuş,
Seçəndə özüm üçün bu yeri, bu məkanı.
İti nəzərlərimlə dayanıb göz qoyanda
Görünür həyətimdən oranın dörd bir yanı,
Evə yaxın yerdədi Şəhidlər Xiyabanı.

Gül açıqlar orda da, olmayıb solduqları,
Var Tanrı dərgahında əbədi qaldıqları.
Şəhidlərin qürurla yaşamış olduqları,
Vaxtı anlamış olum, duyum deyə zamanı
Mənə yaxın yerdədi Şəhidlər Xiyabanı.

Önündə hər birinin millət dayanıb, durur,
Bu hissələri yaşayan özünə taxt-tac qurur.
İşıqları o yerin hardan hara bərq vurur
Qurtarmaqdan öteri qaranlıqdan cahanı,
Mənə yaxın yerdədi Şəhidlər Xiyabanı.

Gecənin bağrın söküb yol açaq gündüzlərə,
Verib selin yerini, tay olaq dənizlərə.
Namərd baxıb kənardan həsəd çəkə bizlərə
Öldürməkdən öteri xəbərdən yad-yamanı,
Yaxından yaxındadı Şəhidlər Xiyabanı.

Çirkəbdən təmizləne Qarabağın havası,
Çiçək açə Şuşanın hər daşı, hər qayası.
Bu günlərdə sağala otuz illik yarası
Sevindirə bununla yurdu - Azərbaycanı,
Salınmaya bir daha Şəhidlər Xiyabanı.

1967-ci ildə İsmayilli rayonunun Tağlabiyan kəndində anadan olub.

Dövri mətbuatda, o cümlədən rayonda çıxan "Cavanşir yurdu", "Girdiman", "İsmayilli xəbərləri" qəzetlərində şeirləri dərc olunub. "Üzüyümün qaşu düşüb" şeirlər kitabının müəllifidir.

"Dağ çiçəkləri" ədəbi məclisinin və "İsmayilli Yazarları" ədəbi-ictimai birliyin üzvüdür, Nur Tağlabiyanlı imzası ilə məşhur olan şair "Xəzan" jurnalında ilk dəfə çap olunur.

YAZILIR

Mütləq nəsə yazmalıyam deyib qələm götürmürəm,
Gələnin də hamısı yox, beşindən biri yazılır.
Meşə bildiyimdən bunu əllərimə balta alıb,
Kəsə bilmədiyimdəndə ki, cümlələr iri yazılır.

Fərqiyyə varə bilmirəm dolu, ya da boş gələnin,
Üzü tutub mənə tərəf gülə-gülə, xoş gələnin.
İşdə, peşədə, hardasa qələmimə tuş gələnin,
Göstərilir mütləq adı, ünvanı, yeri yazılır.

İtirmirəm deyə onu olur könül mənə dəftər,
Ürəyimə tapıb yolu yükləyirəm axşam, səhər.
Dərd-bələdan macal tapıb yazmış olaramsa əgər,
İndinin özündən tutmuş, o yandan bəri yazılır.

ƏSGƏR

İsti eləmiş ol, əyin-başını,
Fəslin payızında, qışında, əsgər.
Mənfurdan torpağı azad edəsən,
Xoş amal, məqsəddi qarşında, əsgər.

Özgə torpağına girən itlərə,
Göz açıb oğurluq görən itlərə,
Atmalı oluruq hürən itlərə,
Lazımlı bilirik daşı da, əsgər.

Qartal qıyya vurur qayalarında,
Unudan olmurlar vəfalarında.
Vətən göylərində, səmalarında,
Var haya etməsi quşun da, əsgər.

Özünə yar bilib Vətəni, yurdu,
Adının önünə yazmışan adı.
Sənin kimilərdən sayılır ordu,
Səndən yaradılır quşun da, əsgər.

Gücün, hünərinlə fəth edib ünü,
Yaşatmış olarsan toyu, düyünü.
Səngərlərdə yaşa sağlıqla günü,
Ağrıməsən canın, başın da əsgər.

BAĞLAYAN

On qutab çıxmadı on dəstə göydən,
"Çəkibmiş" dəstədən dəstə bağlayan.
Hay-haray axtarır, yaddan əl gəzir,
Əlini sinəsi üstə bağlayan.

Atır yumruq, təpik, olur da daşlı,
Bilmir körpə, uşaq, saymır da yaşlı.
İş görə bilməyir ağıllı-başlı,
Fikrini talana, qəsdə bağlayan.

Oyatmasın deyə yatan kəsləri,
Gələcəyi haqda verir xəbəri.
Astaca, ehmalca girir içəri,
Asta qapı açan, asta bağlayan.

Tutmaqla dişinə o adam canı,
Deyib, gülməsiylə tapır çaranı.
Çıxarır əynindən göyü, qaranı,
Yaxşı gündə açır, pisdə bağlayan.

Vurduğu boşalan laxlayası da,
Deyil kimsələri ağladası da.
Olmur söküləsi, dağılası da,
Peşəkar bərkidən, usta bağlayan.

AY ALLAH, NƏ BOYDA DƏRDİM VAR MƏNİM

Dərd etmiş olmuşam dərdsizliyimi,
Demişəm bu haqda yazsın qələmim.
Mən ev harayında, mənzil hayında
Qalıbdı çətində, darda vətənim,
Ay Allah, nə boyda dərdim var mənim.

Sözə nöqtə qoyub, bitirdikcə mən,
Daşı yerə qoyub, götürdükcə mən.
Hər şeyə diqqəti yetirdikcə mən,
Azalır dostlarım, artır düşmənim,
Ay Allah, nə boyda dərdim var mənim.

Danışmıram yaddan, yamandan hələ,
Özümüzdən olan əl atır felə.
Görünməz al -əlvan saç indən belə,
Elə ağarıb ki, qaralmaz dənim,
Ay Allah, nə boyda dərdim var mənim.

Yerə qoyduqlarım gələrdi ələ,
Məhsul götürərdim mən ildən ilə
Dolu olduğundan torpaq qurd ilə
Dışarmayır buğdam, göyərmir dənim,
Ay Allah, nə boyda dərdim var mənim.

GÖTÜRƏCƏM

Bölgü vaxtı mənə düşməli olsa,
Dünyanı dolu yox boş götürəcəm.
Nə gövhər yığacam üstə yatmağa,
Nə də başaltıçün daş götürəcəm.

Qırıb tullamaqla oda, ocağa,
Demiş olacağam sözü alağa.
Yaxşılığım dəysin deyə torpağa,
Torpağın içindən daş götürəcəm.

Dinləyib halını soracam acın,
Götürüb gedəcəm yuxasın sacın.
Tapıb çarəsini, qılıb əlacın,
Baş qoyacam yerə, baş götürəcəm.

ÇIXSIN O

Eşqin "evi" sinəmdə var o vaxtdan, o zamandan,
İmkan verməyirəm ki, "ev" dən çölə çıxsın o.
Sayılıb-seçiləndi, adı eşqdi, esqaidə,
Nə həddi var ki, onun dişə, dilə çıxsın o.

Bilə nədi, nə cürdü tanıya onu çaş da,
Ola fəsli baharda, bilməyə qar da, qış da.
Ayaq açıb yeriyə, ölməyə körpə yaşda,
Sevgi ömür yaşasın, ildən-ilə çixsın o.

Yazılıb bəhs eləyənlər olur belədən-belə,
Yazı-pozudan ötrü öyrəşdirirlər dilə.
Hardayam ki, mən bəyəm, sevgim keçsin yad ələ,
Qul tək baxılsın onda, hətta kölə çixsın o?

GEÇƏLƏR

Qələmlə olmasam, nəse yazmasam,
Görünür gözümə uzun gecələr.
Günün istisində əriməyimçün, donur, açılmır,
Bağlayır üstümdə buzun gecələr.

Qoymayıb qabağa yol gedəm önə,
Atıbdı kənara, tullayıb genə.
Qaradan qaranı o birinə, mənə,
Yaşatdırıb minin, yüzün gecələr.

Taxtımdan düşürüb, tac almayacaq,
Məndən nə alsa da güc almayacaq.
Bilir ki, gündüzlər bacarmayacaq,
Səpir yaralara duzun gecələr.

QAYIT DEDİ, QAYITDIM

Yolun üstündə idim, harasa gedəcəkdim,
Hislərim dön geriye qayıt, dedi, - qayıtdım.
Mürgüleyib masada, iş üstə yatanları,
Döyməklə qarşı, şüşə oyat dedi, - oyatdım.

Baş verənləri gözü, eşidirdi qulaqda,
Ürək gəlib ağzıma, dil açmışdı qucaqda.
Çox qalmadım tənəli yanan odda-ocaqda,
Könlüm yeri, məkanı soyut dedi, soyutdum.

Olmurdu zavallının heç bir yerdən əlacı,
Görəndə namərdləri gülürdü acı-acı.
Qoyub getmədim onu yolda, izdə zarıncı,
Qəlbi, könlü sınıanı ovut dedi, - ovutdum.

Geyinmişdi dərdi o, bürünmüşdü qəmə o,
Tale qismət sarıdan oxşayırdı mənə o.
Görmürdü işıq üzü, həsrət idi günə o,
Nəmi, yaşı sər günə qurut dedi, - qurutdum.

İmkanlı "əmim", "dayım" olmadığından xalam,
Mübarizə apardım, olmayam, ya da olam.
Həyat məni qoymadı böyüməyimdən qalam,
Çətinliklə olsa da, boy at dedi, - boy atdım.

A KƏNDİM

Çıxıb evdən çölə mən heç yerə getməyirəm,
Yoxdu vurnuxmağım da sola, sağa, a kəndim.
Vallah bu cürə, belə həyat yaşamaq olmur,
Salıbdı çox dərd məni daşa, dağa, a kəndim.

Calanası olmayır sınıb bəxtin aynası,
Pəncərədən atılan olub başı yarası.
Sağalası olmayır yurd, yuvanın yarası,
Gəlir yaralarım, göz qoy dağa, a kəndim.

Düşmüşdüm yatağa mən, sanmışdım ki, öləcəm,
Bilmirdim ki, boğacam, ölümü öldürəcəm.
Yanan vaxtı ciyərim çay içməyə gələcəm,
Qoy məndən ötrü suyu od-ocağa, a kəndim.

Üzündə Ay doğurdu, Günəş saçırdı deyə,
Kələflərdə uc tapıb, düyün açırdı deyə.
O süfrəni mənimçün anam açırdı deyə,
Olardı oturmağım şora, yağa, a kəndim.

QUŞLARIN AĞASI BAYQUŞ

Təbiətim bu cür belə istəyir,
Gecikə yaz, bahar, tez gələ də qış.
Bilməyir çoxdanın islanmışıyam,
Yağa bildiyicən yağdırır yağış.

Yandırmaqla canı işə, zəhmətə,
Düşməli olmuşam sözə, söhbətə,
Hörə bilməsəm də bəxtə, qismətə,
Olur toxumağım xaliya naxış.

Çıxa bilməyibdi tordakı üzə,
Söhbət üçün gələ, otura sözə,
Bəy kimi də hətta dəyibdi gözə,
Olubdu quşların ağası bayquş.

TEZDƏN-TEZ GƏLƏN

Tez çapıb, taladı, tez qəsd elədi,
Kəsib, doğramağı bacaran, bilən.
Vaxt, zaman sarıdan qoydu geridə,
Ömrümə, günümə tezdən-tez gələn.

Yazılı şəkildə tələb olundu,
Getməsi ağızdan dildən alındı,
Tez də çıxarılıb yola salındı,
Ömrümə, günümə tezdən-tez gələm.

Bucaqda dolanıb, gəzsə idi künc,
Görməzi üzümü gəlsə idi gec.
...gəlib-gəlməməsin sormamışdı heç,
Ömrümə, günümə tezdən-tez gələm.

ŞEİR YAZACAĞAM NƏVƏLƏRİMƏ

Salacam könlümdə onların yerin,
Nənədən nəvəyə pay olur deyib.
Tapa bilmiş olsam yolunu şerin,
Şeir yazacağam nəvələrimə.

Baş qoyub beşikdə olsalar yatan,
Başları üstündə olacam həyan.
Nağılım olacaq ağılabatan,
Şeir yazacağam nəvələrimə.

Dili doğru deyib, sözü düz deyib,
Onlara əl verib oxu, yaz deyib.
Könlümcə, qəlbimcə olan söz deyib,
Şeir yazacağam nəvələrimə.

Çıxacam borcumdan mən nənə tək,
Elə edəcəm ki, çox olsun çəki.
Götürüb üstümə bu ağır yükü,
Şeir yazacağam nəvələrimə.

***

Köçürüncə dərdimi o dağlardan bu dağa,
Köçürəsi olaydım kaş varaqdan-varağa.

Ocağın soyuduğun, söndüyünü bilincə,
Dəyişən olmamışam yer ocaqdan-ocağa.

Elə cür qorxu tələş yaşamış olmuşam ki,
Rəngim avazıyıldı, dönübdü ağdan-ağa.

Payıma, qismətimə düşən biri olubdu.
Keçəsi olmamışam mən otaqdan-otağa.

Tutub dərdir ucundan gəzmiş olmadığmdan,
Oxşadıblar məni tək xəstəni sağdan-sağa.

Haqqın astanasında genişlik olur deyə,
Keçməyə fikrim olmur mənim haqdan-nahaqqa.

Bağı, bostanı Tamam, bar ilə dolu bilib,
Göndərilər bağbanı bar üçün bağdan-bağa.

***

Aqıl çıxmadı rastıma, xama dərdimi yaz dedim,
Rənglər içindən rəng seçib, gecələrə bəyaz dedim.

Elə çökdü ki, canıma baş atmalı oldum yerə,
Belə dərddən heç bir yerdə, heç bir yanda olmaz dedim.

Bilə-bilə ki, mən bunu qəbir düzəldir qozbeli,
Çox çəplərə düzgün baxıb, çox əyriyə taraz dedim.

Vaxt yox idi beləsilə günümü axşam eyləyəm,
Beş-üç kitablıq söz dedim sandı ki, azdan az dedim,

Lazım idi deyə mənə dilə gələnləri yazıb,
Şeirini, sözün xətrinə mən qara, borana yaz dedim.

Onların coşub, daşması, hayqırtıları var deyə,
Kürü çağırıb adıyla, Aza da Araz dedim.

Qarğa, quzğun gələncə uçu, uçmadı bilmədim,
Tamam, qolu qırılana uç etginən pərvaz dedim.

***

Vəzifəyə iş bilən, iş peşəkar gəlir
Düşünürəm dünyəli işlərə açar gəlir.

Lazım deyil geyinəm, içində olam onun,
Baxanda bilirəm ki, dünya mənə dar gəlir.

Yıxılan uşaq haqda eşidəndə, biləndə,
Ağlıma o zamankı buzun üstü, qar gəlir.

Şair yazan şeirə, aşıq söyləyən sözə,
Quşlardan, durnalardan sayılan qatar gəlir.

Qayıtmaq, dönmək geri bu cürə olur deyə,
Danıb doğrunu, düzü, unudur təkrar gəlir.

Xoş xəbərin, müjdənin gəlməməsi barədə,
Tamam, çox şey yazılır, mənə məktublar gəlir.

